

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор Навчально-наукового
інституту «Каразінський
інститут міжнародних
відносин та туристичного
бізнесу»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

“28” серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Країнознавство

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

спеціальність С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)

освітня програма Міжнародні економічні відносини

спеціалізація С1.02 Міжнародні економічні відносини

вид дисципліни обов'язкова

ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

“28” серпня 2025 року, протокол № 1

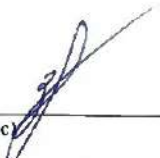
РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Коваленко Р.С., к.е.н. доц., доцент кафедри міжнародних економічних відносин та логістики

Програму схвалено на засіданні кафедри
міжнародних економічних відносин та логістики

Протокол від “27” серпня 2025 року, протокол № 1

Завідувач кафедри

_____
(підпис) Анна ЗАЙЦЕВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) _____
«Міжнародні економічні відносини»
назва освітньої програми

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи)

_____
(підпис) Олена ХАНОВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією
ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “27” серпня 2025 року, протокол № 1

Голова науково-методичної комісії

_____
(підпис) Ганна ПАНАСЕНКО
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Країнознавство» складена відповідно до освітньо-професійної програми
«Міжнародні економічні відносини»,
 підготовки бакалавра
 за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Мета: формування розуміння сучасних тенденцій в управлінських, функціонально-галузевих, територіальних структурах та зовнішньоекономічних комплексах держав різних типів; формування вміння науково узагальнювати та обґрунтовувати фактичний матеріал.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- формування поглибленої системи теоретичних знань (концепцій) щодо природно-ресурсних, соціально-економічних, політичних, територіальних, етнодемографічних, історико-культурних систем регіонів і країн світу.
- засвоєння науково-теоретичних підходів щодо практичного використання знань про природні умови та ресурси, екологічну ситуацію; особливості населення, його розселення, природний рух; найважливіші етапи історичного розвитку, характерні риси політичної системи та її елементів; рівень розвитку господарства загалом та його провідних галузей; основні напрями зовнішньої політики, участь у міжнародних організаціях, зовнішньоекономічні зв'язки.
- розуміння характерних для кожної країни особливостей геополітичного та гео економічного становища у світі та регіоні; ступені сприятливості природних умов для життєдіяльності населення, сутності екологічних проблем у певній країні; демографічної ситуації в країнах, ефективності заходів розв'язання демографічних проблем; головних рис економічного розвитку, сутність економічних проблем, перспектив розвитку господарства та його окремих галузей.

1.3. Кількість кредитів 7

1.4. Загальна кількість годин 210

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1,2-й	1,2-й
Лекції	
64 год.	18 год.
Практичні, семінарські заняття	
48 год.	4 год.
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	

98 год.	188 год.
Індивідуальні завдання	
У т. ч. курсова робота 30 год.	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дисципліна

Формування наступних **загальних** компетентностей:

Передбачено стандартом 051

ЗК8(1). Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11(1). Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК14(1). Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності

Передбачено стандартом 292

ЗК4(2). Здатність планувати та управляти часом.

ЗК11(2). Здатність працювати в команді.

Формування наступних **фахових** компетентностей:

Передбачено стандартом 051

СК5(1). Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК8(1). Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

Передбачено стандартом 292

СК3(2). Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

СК8(2). Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК9(2). Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

СК12(2). Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дисципліна

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних **результатів**:

Передбачено стандартом 051

ПРН 4(1). Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

ПРН 7(1). Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН 9(1). Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН 11(1). Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН 16(1). Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПРН 17(1). Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ПРН 19(1). Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

ПРН 24(1). Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

Передбачено стандартом 292

ПРН4(2). Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН6(2). Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

1.8. Пререквізити: перелік дисциплін, що передують вивченню дисципліни.
Не передбачені.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Країни Європи (1 семестр)

Тема 1. Вступ до дисципліни: Мета та основні завдання курсу «Країнознавство». Джерела країнознавчої інформації. Методика роботи з картами і атласами.

Тема 2. Соціально-економічна типологія та моделі економічного розвитку країн світу.

Тема 3. Східна Європа (Україна, Польща, Білорусь, Чехія, Словаччина, Угорщина, Молдова, Румунія, Болгарія, рф)

Тема 4. Північна Європа (Велика Британія, Ірландія, Данія, Швеція, Норвегія, Ісландія, Фінляндія, Естонія, Латвія, Литва)

Тема 5. Західна Європа (Німеччина, Франція, Швейцарія, Австрія, Нідерланди, Бельгія, Люксембург, Ліхтенштейн)

Тема 6. Південна Європа (Італія, Іспанія, Португалія, Греція, Кіпр, Мальта, Словенія, Хорватія, Боснія, Чорногорія, Сербія, Македонія, Косово, Албанія)

Тема 7. Західна Азія (Грузія, Вірменія, Азербайджан, Туреччина, Ізраїль, арабські країни) і Північна Африка (Єгипет, Судан, Лівія, Туніс, Алжир, Марокко)

Розділ 2. Країни Азії, Африки та Америки (2 семестр)

Тема 8. Центральна Азія (Казахстан, Узбекистан, Киргизія, Таджикистан, Туркменістан, Афганістан, Іран)

Тема 9. Східна Азія (Китай, Тайвань, Японія, Південна Корея, Північна Корея, Монголія)

Тема 10. Південна Азія (Пакистан, Індія, Непал, Бангладеш, Шрі-Ланка)

Тема 11. Південно-Східна Азія (М'янма, Таїланд, В'єтнам, Філіппіни, Індонезія, Малайзія, Сінгапур)

Тема 12. Північна Америка (Сполучені Штати Америки, Канада, Пуерто-Рико), Австралія та Океанія (Австралія, Нова Зеландія, Папуа–Нова Гвінея та інші)

Тема 13. Латинська Америка (Мексика, Гватемала, Куба, Гаїті, Ямайка та інші; Бразилія, Аргентина, Чилі, Уругвай, Андські країни)

Тема 14. Тропічна Африка (Нігерія, Гана, Сенегал, Камерун, Заїр, Ангола, Південно-Африканська республіка, Зімбабве, Ефіопія, Кенія, Уганда та інші)

У кожній темі лекційний матеріал містить таку інформацію:

- 1) Регіони: Склад і територія регіонів. Політико- та економіко-географічне положення. Природно-ресурсний потенціал. Загальна економіко-географічна характеристика. Особливості культурно-історичного і соціально-економічного розвитку. Прогнози економічного зростання. Місце регіону у міжнародному поділі праці.
- 2) Країни: Формування території і населення. Геополітичне положення. Культурно-історичні особливості. Політична система. Особливості розселення населення, його побуту і поведінки. Природно-ресурсний потенціал. Сучасні соціально-економічні проблеми. Структура господарства і його міжнародна спеціалізація. Особливості розміщення господарства. Зовнішні економічні зв'язки. Економічні райони. Головні міста.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	СРС		л	п	лаб	інд	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Країни Європи (1 семестр)												
Тема 1. Вступ до дисципліни	12	4	2			6	11	1				10
Тема 2. Соціально-економічна типологія та моделі економічного розвитку країн світу	18	8	4			6	14	2	2			10
Тема 3. Східна Європа	12	4	2			6	13	1				12
Тема 4. Північна Європа	12	4	2			6	13	1				12
Тема 5. Західна Європа	12	4	2			6	13	1				12
Тема 6. Південна Європа	12	4	2			6	13	1				12
Тема 7. Західна Азія і Південна Африка	12	4	2			6	13	1				12
Разом за розділом 1	90	32	16			42	90	8	2			80
Розділ 2. Країни Азії, Африки та Америки (2 семестр)												
Тема 8. Центральна Азія	10	4	4			2	11	1				10
Тема 9. Східна Азія	10	4	4			2	11	1				10
Тема 10. Південна Азія	12	4	4			4	11	1				10
Тема 11. Південно-Східна Азія	12	4	4			4	11	1				10
Тема 12. Північна Америка, Австралія і Океанія	16	6	6			4	20	2	2			16
Тема 13. Латинська Америка	12	4	4			4	12	2				10
Тема 14. Тропічна Африка	18	6	6			6	14	2				12
Індивідуальне науково-дослідне завдання – курсова робота	30					30	30					30

Разом за розділом 2	120	32	32			56	120	10	2			108
Усього годин	210	64	48			98	210	18	4			188

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Тема 1. Вступ до дисципліни:	2	
2-3	Тема 2. Соціально-економічна типологія та моделі економічного розвитку країн світу	4	2
4	Тема 3. Східна Європа	2	
5	Тема 4. Північна Європа	2	
6	Тема 5. Західна Європа	2	
7	Тема 6. Південна Європа	2	
8	Тема 7. Західна Азія і Північна Африка	2	
9-10	Тема 8. Центральна Азія	4	
11-12	Тема 9. Східна Азія	4	
13-14	Тема 10. Південна Азія	4	
15-16	Тема 11. Південно-Східна Азія	4	
17-19	Тема 12. Північна Америка, Австралія та Океанія	6	2
20-21	Тема 13. Латинська Америка	4	
22-24	Тема 14. Тропічна Африка	6	
	Разом:	48	4

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 1	6	12
2	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 2	4	10
3	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 3	6	12
4	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 4	4	10
5	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 5	6	12
6	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 6	4	10
7	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 7	6	12
8	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 8	4	10
9	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 9	6	12
10	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 10	4	10
11	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 11	6	12
12	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 12	4	12
13	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 13	4	12

14	Виконання завдань в робочому зошиті з теми 14	4	12
15	Підготовка і написання курсової роботи	30	30
	Разом:	98	188

6. Індивідуальні завдання

Курсова робота з країнознавства на тему «Соціально-економічна характеристика країни (на прикладі конкретної країни).

Об'єкт роботи – країна світу – призначається викладачем. Робота оцінюється в межах поточного контролю.

Робота виконується по стандартному плану і повинна містити розділи:

1. Характерні особливості соціально-економічного розвитку країни (основні макроекономічні показники, фактори та динаміка економічного росту, стратегія економічного розвитку);
2. Аналіз сучасного стану економічного розвитку країни (особливості галузевої структури економіки, структура зовнішньої торгівлі, зовнішні інвестиції та заборгованість, конкурентоспроможність і міжнародне співробітництво);
3. Основні показники рівня та якості життя населення країни (доходи, структура споживання, природний рух і міграції, сімейна структура, аборти і розлучення, злочинність, вільний час, тощо).

Курсова робота виконується відповідно до методичних вказівок: Коваленко Р.С. Країнознавство : методичні рекомендації до виконання курсової роботи для студентів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» освітніх програм «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародна логістика і митна справа»; першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / уклад. Р. С. Коваленко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. – 60 с..

7. Методи навчання

Методи навчання включають:

- методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності: пояснення, інструктаж, розповідь, лекція, бесіда, робота з підручником; ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження, практичні роботи;
- методи стимулювання навчальної діяльності: навчальна дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід студента; стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні;
- методи контролю і самоконтролю у навчанні: усний, письмовий, тестовий, графічний, дистанційний.

8. Методи контролю

Контрольні заходи проводяться з метою оцінки рівня підготовки студента з дисципліни на різних етапах її вивчення і здійснюється у вигляді поточного (Оцінка виконаних практичних робіт в робочому зошиті за темами, поточний тестовий контроль, приймання курсових робіт за обраною тематикою) і підсумкового семестрового контролю (заліку, екзамену).

Оцінка успішності студента є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням засвоєння окремих розділів.

В умовах дії обставин непереборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік/екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Країнознавство I, II», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=509>, <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=671>

Підсумковий контроль 40 балів, в т. ч:

Тестові завдання – 40 б (20х2).

Тестові завдання додаються.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

9. Схема нарахування балів

Структура та складові підсумкових оцінок з дисципліни:

Розділ 1 (**1 семестр**): поточний контроль = 60 балів, підсумковий контроль (залік) = 40 балів;

Розділ 2 (**2 семестр**): поточний контроль = 30 балів, курсова робота = 30 балів, підсумковий контроль (екзамен) = 40 балів.

Залік – 1 семестр

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання <i>Розділ 1</i>							Залікова робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		
60							40	100

Поточний контроль:

Виконання завдань в робочому зошиті – 60 балів

Робочий зошит з критеріями оцінки кожної теми додається.

Підсумковий контроль 40 балів, в т. ч:

Заповнення контурної карти – 20 б (40 позначень х 0,5 б).

Тестові завдання – 20 б (20х1).

Контурна карта до заліку та тестові завдання додаються

Екзамен – 2 семестр

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання <i>Розділ 2</i>								Індивідуальне завдання	Екзамен	Сума
T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16			
30								курсова	40	100
								30		

T1, T2 ... T16 – теми розділів.

Поточний контроль:

Виконання завдань в робочому зошиті – 30 балів

Робочий зошит з критеріями оцінки кожної теми додається.

Підсумковий контроль 40 балів, в т. ч:

Теоретичні питання 20 б (2х10)

Критерії оцінювання теоретичного питання

0 балів	3 балів	5 балів	7 балів	10 балів

Відповіді немає або повністю не вірна	Частково повна відповідь	Не повна відповідь з зауваженнями	Повна відповідь, з зауваженнями	Повна відповідь, без зауважень

Тестові завдання – 20 б (20х1).

Питання до іспиту та тестові завдання додаються

В умовах дії обставин непереборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік/екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Країнознавство I, II», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=509>, <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=671>

Підсумковий контроль 40 балів, в т. ч:

Тестові завдання – 40 б (20х2).

Тестові завдання додаються.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Усне опитування на практичних заняттях, розрахунково-графічні роботи в робочому зошиті, написання курсової роботи (детальні критерії оцінювання курсової роботи надаються в методичних вказівках з написання курсової роботи), поточний та підсумковий контроль.

Зарахування неформальної освіти та додаткових активностей

1. Зарахування сертифікованих курсів

Здобувачі вищої освіти можуть отримати додаткові бали за успішне проходження дистанційних курсів або тренінгів на провідних освітніх платформах (Coursera, Prometheus тощо), які тематично пов'язані зі змістом дисципліни.

Умови зарахування:

- Студент має надати викладачеві офіційний документ (сертифікат або свідоцтво), що підтверджує успішне завершення курсу.
- Курс має бути погоджений з викладачем. Рекомендується обговорити вибір курсу заздалегідь.
- За успішне проходження одного курсу може бути зараховано до 5 балів додаткової поточної успішності.

2. Зарахування активної участі в наукових заходах

Додаткові бали можуть бути нараховані за активну участь у наукових конференціях, семінарах, публікацію наукових статей або тез досліджень.

Умови зарахування:

- Студент має надати офіційне звернення до викладача.
- До звернення необхідно додати підтверджуючі документи (сертифікати учасника конференції, копії наукових публікацій, витяги з протоколів тощо).

Кількість балів:

- Участь з доповіддю на науково-практичній конференції: до 5 балів.

- Публікація тез конференції: до 5 балів.
- Публікація статті у фаховому виданні: до 10 балів.

Кожне звернення розглядається індивідуально. Рішення про зарахування додаткових балів приймається згідно з нормативно-правовими документами, що діють у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.

Незалежно від кількості додаткових активностей, максимальна кількість балів поточної успішності не може перевищувати 60 балів.

У кінці семестру сумуються всі отримані студентом бали. Вказані вище види і форми засвоєння навчального курсу дають можливість набрати 60 балів та 40 балів за екзаменаційну роботу. Отже, максимальна кількість балів – 100.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
0-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Воронянський О.В. Країнознавство: короткий курс лекцій. – Харків, 2019.–78 с.
2. Дахно І.І. Країни світу: Енциклоп. дов. – К.: Мапа, 2004. – 606 с
3. Дубович І. А. Країнознавчий словник-довідник. – Л.: Ліга-прес, 2005. – 819 с
4. Єремєєва І. А. Є Теоретичне країнознавство : підруч. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 144 с.
5. Лизогуб В. А. Країнознавство : підручник. – 2-ге вид., перероб. – Харків : Право, 2024. – 504 с.
6. Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. Країнознавство : навчальний посібник. Кондор. 2024. – 264 с.
7. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Занько Ю. С., Ганич Н. М. Країнознавство: теорія та практика. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 528 с.
8. Масляк П.О. Країнознавство Підручник. – 2-ге вид., випр. – К.: Знання, 2008. – 292 с.
9. Ровенчак І. І. Географічне країнознавство : навчальний посібник – [Вид. 2-е, випр. і доп.]. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 112 с.

Допоміжна література

1. Бірдсап С.С. Флорін Д. Географія США. – К., 2000. – 203 с.
2. Бойко Н. А. Економічна та соціальна географія: навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2002. – 216 с.

3. Дахно І.І., Бовтрук Ю.А. Міжнародна економіка: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2002. – 216 с.
4. Дейвіс Н. Європа. Історія. – К.: Основи. 2000. – 1464 с.
5. Історія світової культури. Культурні регіони: Навч. посіб. / За ред. Л.Т. Левчук. – К.: Либідь, 2000. – 520 с.
6. Міжнародні інтеграційні процеси сучасності / А.С. Філіпенко, В.С. Булкін, М.А. Дудченко та ін. – К.: Знання України, 2004. – 304 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Central Intelligence Agency: The World Factbook URL: <http://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/index.html>
2. Organisation for economic cooperation and development URL: <http://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode>
3. Міжнародна торгова палата URL: <http://www.iccwbo.org>
4. Міжнародний валютний фонд URL: <http://www.imf.org>
5. Міністерство закордонних справ України URL: <http://www.mfa.gov.ua>
6. Організація об'єднаних націй URL: <http://www.un.org>
7. Організація економічного розвитку URL: <http://www.oecd>
8. Портал Європейського Союзу URL: <http://europa.eu>
9. Світова організація торгівлі URL: <http://www.wto.org>
10. Світовий Банк URL: <http://www.worldbank.org>

Методичне забезпечення

1. Коваленко Р. С. Країнознавство : методичні рекомендації до виконання курсової роботи для студентів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» освітніх програм «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародна логістика і митна справа»; першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / уклад. Р. С. Коваленко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. – 60 с.
2. Країнознавство: у 2-х частинах, Ч. 1. Європа, Західна Азія, Північна Африка, Центральна Азія: методичні рекомендації до практичних та семінарських занять, самостійної роботи для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освітніх програм «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародна логістика» [Електронний ресурс] / укладачі: Р.С. Коваленко.
3. Країнознавство: у 2-х частинах, Ч. 2. Азія, Америка, Африка, Океанія: методичні рекомендації до практичних та семінарських занять, самостійної роботи для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освітніх програм «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародна логістика» [Електронний ресурс] / укладачі: Р.С. Коваленко.

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії обставин непереборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборотою відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік/екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Країнознавство I, II», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=509>, <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=671>

